

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертационии 6Д.КОА-044 назди Академияи идоракунни давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Табарзода Далер Раҳматуло дар мавзуи «Танзими ҳуқуқии назорати андоз дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.04 – Ҳуқуқи молиявӣ; ҳуқуқи андоз; ҳуқуқи буҷетӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) пешниҳод гардидааст.

1. Таҳқиқоти диссертационии Табарзода Д.Р. «Танзими ҳуқуқии назорати андоз дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» номгузорӣ гардида, ҷанбаҳои назариявӣ ва амалии назорати андоз, шакл, усул ва принципҳои онро, дар бар мегирад. Дар диссертатсия масоили мавқеи назорати андоз дар низоми назорати давлатии молиявӣ, мағҳум ва хусусиятҳои фарқунандай назорати камералӣ ва мониторинги андозӣ аз дигар шаклҳои назорати андоз, ҳуқуқ ва уҳдадориҳои иштирокчиёни муносибатҳои назорати андоз ва ҷавобгариҳо дар ин самт, мавриди таҳқиқ ва таҳлили илмӣ қарор дода шудааст.

Дар шароити имрӯза масъалаи назорати андоз, баланд бардоштани самаранокии он, дуруст ҳисоб кардан, пурра ва сари вакт пардохт намудани андозҳо аҳамияти мухими илмию амалӣ дорад. Зоро тавассути амалӣ намудани назорати андоз ичрои мақсади асосии давлатӣ, яъне таъмини қисми даромади буҷети давлат, ки асосан аз ҳисоби андозҳо ташкил меёбад, таъмин карда мешавад.

Назорати андоз аз ҷониби мақомоти ваколатдори давлатӣ дар шакли камералӣ ва мониторинги андоз, ки барои ташкили назорати самараноки андозҳо аҳамияти қалон дорад, гузаронида мешавад. Ин шаклҳои назорати андоз, ки дар Кодекси андози ҶТ муқаррар шудаанд, дар байни дигар шаклҳо мавқеи мухимро ишғол менамоянд. Ҷорӣ намудани шакли нави назорати андоз мониторинг аз як тараф, ба андозсупорандагӣ имкон медиҳад, ки ҳатоҳои дар ҳисоб ва пардохти андозҳо ва таҳияи ҳисботи андозро тавассути гузаштани назорати пешакӣ бартараф намояд, аз тарафи дигар, барои мақомоти андоз ин роҳи баландтарин назорати сифати андозсупорандагӣ оид ба риояи қонунгузории андоз мебошад.

Амалӣ намудани назорати андоз аз ҷониби мақомоти ваколатдори давлатӣ ва коркарди механизми самараноки назорати андози субъектҳои

муносибатҳои андоз, ба пур кардани мунтазами маблағҳои низоми буҷетии чумхӯрӣ нигаронида шудааст.

Назорати андоз ҳамон вақт самаранок эътироф карда мешавад, ки низоми муфассали меъёрҳои қонунгузории соҳаи андоз вучуд дошта бошанд. Дар амалия мавҷудияти дақиқ ва пурраи меъёрҳои қонунгузории назорати андоз ба фаҳмиши истифодаи дуруст ва якхелаи онҳо кафолат медиҳад. Таҳлили маҷмуии вазъи кунуни қонунгузории андоз нишон дод, ки ҳангоми амалӣ намудани назорати андоз дар амалия холигии меъёрӣ ҷой дорад. Бо ин мақсад, ҷиҳати мушаххас ва мукаммал гардидањи қонунгузории андози ҶТ ва бартараф намудани холигиҳои меъёрӣ таклифҳо пешниҳод карда шудааст.

Гуфтаҳои боло аз он шаҳодат медиҳанд, ки гузаронидани кори илмӣ-таҳқиқотӣ вобаста ба танзими ҳуқуқии назорати андоз дар Ҷумҳурии Тоҷикистон зарур буда, барои такмили шаклу усулҳои назорати андоз ва бартараф гардидањи камбузидҳои ҷойдошта дар ин самт, муҳим арзёбӣ мегардад.

2. Диссертатсия ба талаботи банди 31 ва 33 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мутобиқат мекунад. Диссертатсия кори илмӣ-таҳассусии анҷомёфта буда, аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои ягонагии дохилӣ мебошад. Натиҷа, нуқтаҳои навғонии илмии барои ҳимоя пешниҳодшуда метавонанд дар илми ҳуқуқи молиявӣ, такмили қонунгузорӣ ва раванди таълим истифода шаванд, ки онҳо саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

3. Мавзуъ ва мазмуни таҳқиқот бо шиносномаи ихтисоси 12.00.04 – Ҳуқуқи молиявӣ; ҳуқуқи андоз; ҳуқуқи буҷетӣ, ки аз рӯйи он ба Шуруи диссертационӣ мувофиқи фармоиши Комиссияи олии атtestатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз санаи 8 апрели соли 2022, №128/шд ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мувофиқ мебошад.

4. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 9 мақолаҳои илмӣ, аз ҷумла 5 мақола дар мачаллаҳои илмии тақризшавандай шомили Феҳристи Комиссияи олии атtestатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, чоп шудаанд, ки онҳо фарогирандаи мазмун ва моҳияти диссертатсия мебошанд. Дар интишорот натиҷаҳои асосӣ, хулосаҳои таҳқиқот ва тавсияҳои муаллиф инъикоси худро ёфтаанд. Теъдоди маводи чопшуда ба банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо

қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, мувофиқ мебошад.

5. Дар таҳқиқоти диссертационии Табарзода Д.Р. истифодаи мавод бидуни иқтибос ба муаллиф ё маъхаз мавҷуд набуда, ҳамаи сарчашмаҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъхаз тавассути иқтибос ба расмият дароварда шудаанд, ки аз риоя шудани банди 37 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

6. Дар рисолаи илмӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои пешниҳоднамудаи Табарзода Д.Р. бо забони давлатӣ маълумоти ғайрисаҳех, аз ҷумла дар бораи корҳои аз тарафи довталаб чопгардида, мавҷуд намебошад.

Банди 61-и Низомномаи Шурои диссертациониро, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, ба роҳбарӣ гирифта, комиссия пешниҳод менамояд:

1. Диссертасияи Табарзода Далер Раҳматуло, ки барои дарёftи дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.04 – Ҳуқуқи молиявӣ; ҳуқуқи андоз; ҳуқуқи буҷетӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) ба Шурои диссертационии 6D.KOA-044 назди Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод шудааст, барои ҳимоя қабул карда шавад.

2. Муқарризони расмӣ аз рӯйи диссертасия шахсони зерин таъйин карда шаванд:

– Лагутин Игор Борисович – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессори шуъбаи ҳуқуқи Институти иқтисодиёт, идоракунӣ ва ҳуқуқи Дошишгоҳи педагогии шаҳри Москва;

– Соибов Зайнiddин Маҳмадшарифовиҷ – дотсенти кафедраи ҳуқуқи конституционии факултети ҳуқуқшиносии Дошишгоҳи миллии Тоҷикистон, номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ.

3. Ба ҳайси муассисаи пешбари диссертасия – Дошишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон таъйин карда шавад.

4. Барои нашри эълон оид ба ҳимояи минбаъда ва ҷойгир намудани автореферат дар сомонаи Комиссияи олии атtestатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис иҷозат дода шавад.

Раиси комиссия:

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор,
аъзои Шурои диссертационӣ

Raupova M.T.

Аъзои комиссия:

номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент
котиби илмии Шурои диссертационӣ

номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент
аъзои Шурои диссертационӣ

Рустамзода Ҷ.Ю.

Мирзоев П.И.

“02” 02 2024 с.